

Aktiveringens dualitet

- ökad eller minskad ojämlikhet genom kommunala arbetsmarknadsinsatser

Lagunathan Govender, Ellen Parsland, Anna Angelin

Lagunathan Govender, fil. dr. i socialt arbete, Socialhögskolan, Lunds universitet, Lund.
E-post: lagunathan.govender@soch.lu.se. ORCID: <https://orcid.org/0009-0001-0498-6204>.
Ellen Parsland, fil. dr. i socialt arbete, Institutionen för socialt arbete, Linnéuniversitetet,
Växjö. E-post: ellen.parsland@lnu.se. ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-1569-8582>.
Anna Angelin, docent i socialt arbete, Socialhögskolan, Lunds universitet, Lund.
E-post: anna.angelin@soch.lu.se. ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-3358-2652>.
DOI: <https://doi.org/10.62607/smt.v103i1-2.65051>

Trots att forskning framhåller påtagliga risker och problem med aktivering av personer som står långt ifrån arbetsmarknaden, utökar regeringen aktiveringskravet inom det kommunalt administrerade ekonomiska biståndet. Inför bidragsreformen föreligger därför ett behov av att lyfta fram centrala lärdomar från aktuell forskning om vad aktivitetskravet kan tänkas innebära för bidragstagare. Vi menar att aktivering kan få olika utfall beroende på hur det implementeras i praktiken. I artikeln utgår vi från våra empiriska studier inom aktivering för att visa på risker med att aktivitetskravet reproducerar ojämlikhet och försämrar rådande hälsoproblem för enskilda personer. Samtidigt utforskar vi utifrån våra resultat möjligheter kring hur aktiveringspolitik i stället kan utformas för att främja arbetsmarknadsintegration, självförsörjning, och främja jämlikhet i hälsa och livsvillkor.

Although research highlights significant risks and problems associated with activating persons with high thresholds to enter the labour market, the Swedish government is expanding activation requirements within social assistance. In anticipation of the upcoming benefit reform, there is therefore a need to highlight key lessons from recent research regarding what the activation requirement might mean for benefit recipients. We argue that activation can produce different results depending on how it is implemented in practice. In the article we draw on our empirical research to illustrate risks that the activation requirement reproduces inequality and worsens prevailing health problems. Meanwhile, we also explore possibilities for how activation can be implemented to enhance labour market integration, financial self-sufficiency and equality in health and living conditions.

Inledning

De statliga rättighetsbaserade ersättningarna vid sjukdom och arbetslöshet är villkorade mot tidigare stabil arbetsmarknadsetablering och omfattar allt färre. De personer som inte bedöms vara anställningsbara på den reguljära arbetsmarknaden hänvisas i stället till socialtjänstens försörjningsstöd där rätten till ekonomiskt bistånd ofta villkoras mot deltagande i kommunala arbetsmarknadsinsatser med syfte att öka anställningsbarhet och integration. De som långvarigt avvisats av arbetsgivare är en grupp vars levnadsvillkor ofta är utsatta och präglas av deprivation och stigmatisering där faktorer som ohälsa och bristande språkkunskaper ofta samverkar. Att aktivering faktiskt har positiva effekter på arbetsmarknadsetablering för denna grupp är långt ifrån klarlagt (SBU 2022; Ottosson 2023). En central slutsats från flera studier är tvärtemot att arbetsgivare ofta förhåller sig negativt till anställning av deltagare i arbetsmarknadsinsatser där tvingande inslag förekommer, då det signalerar att den arbetssökande individen inte är genuint motiverad att arbeta (Fossatti et al. 2021; Angelin & Ulmestig 2026). Aktiveringsparadigmet har trots detta en betydande legitimitet då det råder en politisk konsensus avseende arbetslinjen där bidrag villkoras i förhållande till motprestationer och aktivering förmodas motverka långtidsarbetslöshet och passivt bidragstagande (Tjulin et al. 2025).

Reformering mot ökade kvalificeringskrav inom socialtjänsten inleds den 1 juli 2026 då aktivitetskravet (Ds 2024:29) innebär en tydligt utvidgad skyldighet till aktivering på heltid och kommer att utgöra rekvisit för att beviljas försörjningsstöd för majoriteten av personer som söker försörjningsstöd, oavsett orsak. Aktivitetskravet som politisk strategi och logik legitimeras utifrån målsättningen om att minska ojämlikhet och underlätta etablering på arbetsmarknaden för individen. Aktivering grundas även ofta i en moraliskt präglad retorik avseende rättvisan i att bidragstagaren förtjänar rätten till bistånd genom en motprestation såsom praktik inom kommunal barn- eller äldreomsorg där ingen ytterligare ersättning utgår men där sanktioner i form av indraget eller minskat bistånd tillämpas för den som motsätter sig aktiveringsdeltagande.

Ur ett socialmedicinskt perspektiv aktualiserar aktivitetskravet centrala frågor om ojämlikhet i hälsa, livschanser och tillgång till välfärd. När bistånd villkoras genom krav som stora grupper har svårt att nå upp till riskerar reformen att slå hårdast mot de med störst behov: personer med psykisk ohälsa, språksvårigheter, beroendeproblematik, funktionsvariationer eller sociala hinder. I förlängningen kan ett mer restriktivt stödsystem där utebliven aktivitet leder till nedsatt eller indraget bistånd öka risken för ekonomisk utsatthet, marginalisering och fördjupade hälsoklyftor. På så vis riskerar aktivitetskravet att förstärka den ojämlikhet det delvis är tänkt att motverka.

Inför denna omfattande reform vill vi med stöd i vetenskaplig kunskap lyfta fram viktiga lärdomar för kommuner som nu står inför att implementera en alltmer vidlyftig aktivering genom aktivitetskravet. Lärdomarna vi lyfter fram är baserade på två nyligen utkomna avhandlingar i socialt arbete (Govender 2023; Parsland 2025). Avhandlingarna belyser hur aktivering både kan reproducera och mildra ojämlikhet, beroende på hur aktiveringen görs i praktiken och i mötet med arbetslösa personer.

Bakgrund

Sveriges kommuner har en lång historia av att använda olika former av aktiviteter och disciplinerande insatser riktade mot de mest utsatta grupperna (jmf. Olofsson 1996). Under 1990-talets ekonomiska kris växte kommunala arbetsmarknadsinsatser snabbt fram när allt fler arbetslösa sökte ekonomiskt bistånd. Detta skapade en tudelad arbetsmarknadspolitik, där kommunerna främst riktade sig till personer långt ifrån arbetsmarknaden och med komplexa sociala problem, medan staten fokuserade på arbetslösa förankrade inom arbetskraften (Tjulin et al. 2025; Ulmestig 2007). I dag aktiveras omkring 100 000 personer årligen genom kommunala insatser, till en kostnad om cirka fem miljarder kronor (Forslund et al. 2019). Systemet har dock kritiserats för sin oreglerade karaktär, vilket bidragit till betydande kommunal ojämlikhet i både insatsernas omfattning och innehåll (Jacobsson et al., 2017). Aktiveringsvillkor för ekonomiskt bistånd är särskilt problematiskt, eftersom ekonomiskt bistånd utgör välfärdssystemets yttersta skyddsnät när alla andra inkomster och tillgångar är uttömda (Angelin 2009).

Mot denna bakgrund presenterades *Aktivitetskrav inom försörjningsstödet – för arbete, egenförsörjning och nationell likformighet* (Ds 2024:29) våren 2025. Förslaget, som väntas träda i kraft 1 juli 2026, innebär att alla vuxna som får försörjningsstöd ska omfattas av ett obligatoriskt aktivitetskrav, vilket markerar en tydlig utvidgning av målgruppen för kommunal arbetsmarknadspolitik. Kommunerna åläggs att tillhandahålla meningsfulla heltidsaktiviteter inom fyra spår: motivationshöjande insatser, jobbsökning, språkträning och arbetsförlagda uppgifter.

Flera remissinstanser varnar dock för att aktivitetskravet riskerar att slå särskilt hårt mot personer med funktionsvariationer, sjukdom eller sociala hinder, och för att konsekvenser för psykisk hälsa och marginalisering är otillräckligt utredda (se ex. Linnéuniversitetet 2025). Kommunerna riskerar därmed att implementera reformen utan tillräcklig vägledning kring hur de mest utsatta ska stödjas, vilket förstärker vikten av att lyfta fram vetenskapligt grundade lärdomar om aktiveringens möjligheter och risker.

Metod

Artikeln grundar sig på två doktorsavhandlingar om kommunala arbetsmarknadsinsatser i Sverige (Govender 2023; Parsland 2025). Govenders (2023) monografi "Crumbs from the Rich Man's Table? Municipal Labour Market Policies and Recognition of Welfare Recipients in Sweden" syftade till att förstå betydelsen av erkännande i socialt arbete med aktivering. Avhandlingen fokuserade på hur deltagare i kommunal aktivering erkänns och missaktas (avsaknaden av erkännande) som unika personer och samtidigt som fullvärdiga samhällsmedborgare.

Avhandlingen består av olika empiriska material, främst enkäter samt fokusgrupps- och individuella intervjuer med deltagare inom arbetsmarknadsinsatser och mottagare av ekonomiskt bistånd i södra Sverige. Totalt intervjuades 32 personer från fem arbetsmarknadsenheter om deras upplevelser av insatserna.

Parslands sammanläggningsavhandling (2025) "Ojämlighetsregimer i aktivering. Görande av klass, etnicitet och kön genom subventionerade anställningar" syftade till att bidra med kunskap om hur och varför ojämlikhet baserat på klass, etnicitet och kön reproduceras och motverkas i sex kommunala arbetsmarknadsinsatser inriktade på subventionerade anställningar. I avhandlingen förstås klass, etnicitet och kön som kategoriseringar vilka görs genom aktiviteter, organisatoriska processer och meningsskapande.

Avhandlingens huvudsakliga empiriska material består utav fokusgrupps- och individuella intervjuer med deltagare, socialarbetare och chefer från sex kommunala arbetsmarknadsinsatser inriktade på subventionerade anställningar. Totalt intervjuades 90 personer kring sina erfarenheter av kommunal aktivering.

För att lyfta fram viktiga lärdomar för kommuner inför implementering av aktivitetskravet har samtliga artikelförfattare läst båda avhandlingarna och därefter sammanställt gemensamma teman som framträder i bägge avhandlingarnas resultat, som vi menar har särskild relevans för ojämlikhet. Med avstamp i konkreta empiriska exempel i avhandlingarna identifierade vi inom dessa teman centrala risker och möjligheter, som utgör viktiga lärdomar inför kommande bidragsreform.

Resultat

Utifrån avhandlingarnas resultat framträder fyra gemensamma teman som tillsammans indikerar viktiga lärdomar för kommuner som gör sig redo att anpassa sina verksamheter enligt aktivitetskravet: resurser, aktiveringsstegen, identitet och meningsfullhet. Sammantaget visar dessa teman hur aktivering, beroende på hur den görs, kan reproducera eller mildra ojämlikhet för arbetslösa personer i kommunal aktivering.

Resurser

Ett framträdande resultat i avhandlingarna är betydelsen av tillgång till resurser för arbetslösa personer. Ekonomiska medel var en påtagligt bristande resurs, framför allt för de personer vi mötte som uppbar ekonomiskt bistånd. Även om en skälig levnadsnivå i teorin tillgodosågs genom ekonomiskt bistånd beskrev ändå flertalet personer hur deras livsvillkor innebar ytterst begränsade möjligheter att leva ett värdigt liv. Aktivitetskravet innebär att denna knappa försörjning villkoras ytterligare och riskerar därmed att en redan utbredd ekonomisk utsatthet förstärks. Även i aktivering genom subventionerade anställningar, med lön i stället för ekonomiskt bistånd, var de ekonomiska resurserna fortsatt mycket begränsande, med svårigheter att få lönen att täcka hyra, läkemedel och övriga nödvändiga kostnader. Govender (2023) träffade exempelvis unga personer med subventionerad anställning som framhöll att lönen i praktiken endast var marginellt högre än ekonomiskt bistånd. När ekonomiska resurser är så pass begränsade att de inverkar på möjligheten att leva ett dragligt liv blir den kommunala aktiveringen passiviserande snarare än aktiverande.

Resursfördelningen innefattar också en etnifierad ojämlikhet (Parsland 2025). Personer som kategoriserades som "flyktingar" i den kommunala aktiveringen fick subventionerade anställningar där lön, anställningsgrad och rätten till Akassa var kraftigt begränsade i jämförelse med personer som inte kategoriserades som "flyktingar". Resursfördelningen i den kommunala aktiveringen följer ojämlikhetens strukturer och utsattheten hos personer som redan befinner sig i prekära positioner i samhället fördjupas därmed genom hur aktiveringen och i synnerhet aktivitetskravet görs. En viktig lärdom för kommunerna utifrån våra avhandlingar är att medvetandegöra personalen om hur resursfördelningen görs för att undvika ett kategoriskt eller etniskt motiverat tänkande i resurstilldelning genom olika insatser och se till lagstiftningens intentioner om att faktiskt anpassa aktiveringen efter individens behov. Det är en grannliga uppgift som kräver en perspektivmedvetenhet som innefattar att kommunens interventioner ska anpassas efter medborgarnas behov, inte i omvänd ordning vilket är dagens praktik. Individanpassningen förefaller särskilt angelägen då aktivitetskravet förstärker kravet att aktivera snarare än *hur*.

Aktiveringsstegen

En etablerad kritik mot kommunal aktivering är att insatserna tenderar att hålla lägre kvalitet än den statliga arbetsmarknadspolitiken (Panican & Ulmestig 2019) samt att de uppvisar betydande geografiska variationer till följd av kommunal autonomi (Jacobsson et al. 2017). Aktivitetskravsutredningen kan därmed ses som en möjlighet att reducera denna strukturella ojämlikhet genom ökad standardisering.

Samtidigt visar våra avhandlingar hur det Govender (2023) benämner som en aktiveringsstege strukturerar deltagarnas villkor. De lägsta nivåerna på stegen utgörs av aktiviteter med begränsad arbetsmarknadskoppling, ofta riktade till personer långt från arbetsmarknaden som uppbär ekonomiskt bistånd och därmed har lägst social status. Högre upp återfinns subventionerade anställningar, vilka enligt våra studier ofta upplevs som en frigörelse från bidragssystemet och som en källa till social status genom inträdet i lönearbete (Parsland 2025). Denna hierarkisering riskerar att reproducera exkludering och stigmatisering, särskilt för dem som befinner sig på lägre nivåer eller (riskerar att) förflyttas nedåt över tid.

Aktivitetskravsutredningen föreslår främst insatser placerade i aktiveringsstegens nedre segment (Ds 2024:29). Genom ökad kontroll av försörjningsstödstagare genom aktivitetskravet riskerar dem att i ännu högre grad än tidigare behandlas med mindre tilltro och mer misstänksamhet jämfört med deltagare med annan försörjning. Detta riskerar att cementera ojämlikheten mellan olika deltagare. För att motverka sådan ojämlikhet krävs dock att kommunal aktivering aktivt minskar betydelsen av hierarkiska ordningar. Likt evidensbaserade modeller som Bostad Först och IPS bör steg- och kvalificeringstänk undvikas. Tvärgående arbetsgrupper och gemensamma miljöer kan därigenom bidra till att stärka jämlikhet och placera individens behov i centrum.

Identitet

En central konsekvens av fattigdom är dess sociala betydelse, inte minst genom hur den formar människors självförståelse och sociala identitet. Personer i fattigdom beskriver ofta hur deras värdighet kränks och hur deras människovärde uppfattas som lägre i samhällets ögon (Angelin 2009; Lister 2021). Skam och negativa stereotyper kring personer som uppbär ekonomiskt bistånd och deltar i aktiveringsinsatser internaliseras delvis och påverkar hur personerna ser på sig själva, vilket flera personer i vår forskning återkommande beskrev (Govender 2023; Parsland 2025). Personer i arbetslöshet beskrev vad vi tolkade som strategier för upprätthållande av en identitet byggd på vilja till arbete och självförsörjning. Dessa processer visar att stigma inte enbart är en yttre erfarenhet, utan också en mekanism som formar personers identiteter och framtidsutsikter. Därmed blir stigmatiserande inslag i ekonomiskt bistånd och aktivering direkt kontraproduktiva, eftersom målet är att stärka just den arbetsrelaterade identitet som stigma tenderar att undergräva. Aktivitetskravet riskerar alltså att ytterligare stigmatisera bidragstagare genom att signalera att de är omotiverade att arbeta och bli självförsörjande av egen vilja och därför är i behov av ökad kontroll. Stigmatiseringen kan vidare bidra till ökad ojämlikhet genom särskiljande och gränsdragningar mellan dessa personer och den övriga befolkningen.

Kommunala subventionerade anställningar kan samtidigt innebära att iden-

titetsskapande inom aktivering kan ta en annan riktning. Personer med subventionerade anställningar i våra studier beskrev hur lönen, arbetsuppgifterna och arbetsgemenskapen gjorde att de "känner sig som personer med ett jobb" - en identitet som står i skarp kontrast till tidigare erfarenheter av att vara bidragstagare. Den subventionerade anställningen kan därmed utgöra en inkluderande miljö där personer upplever att de behandlas med visst erkännande och där en kollektiv, positiv identitet kan växa fram, vilket minskar känslor av stigma och förstärker en positiv självbild. Mot denna bakgrund blir det viktigt att utforma arbetsmarknadsinsatser som reducerar snarare än förstärker stigmatisering, bland annat genom att undvika misstänkliggörande frågor i socialtjänstens arbete och i stället betona strukturella förklaringar till arbetslöshet. Eftersom behovsprövningen inom ekonomiskt bistånd ofta upplevs som kränkande, vilket aktivitetskravet riskerar att förstärka, finns det skäl att begränsa dess omfattning, särskilt när syftet är att stödja deltagare i att utveckla en hållbar och erkänd arbetsidentitet.

Meningsfullhet

Tidigare forskning visar att arbetsmarknadsinsatser ofta upplevs som tvingande motkrav för att berättigas ekonomiskt bistånd, snarare än som meningsfulla insatser anpassade till personers specifika omständigheter (Panican & Ulmestig 2019). Sådana krav, liksom aktivitetskravet, riskerar att reproducera ojämlikhet genom att lägga störst ansvar på grupper med begränsade resurser och sårbara positioner. I våra studier framträder dock en mer nyanserad bild. Flera deltagare beskrev hur aktiveringskraven anpassades efter deras individuella situation, arbetsförmåga och intressen. De upplevde att socialarbetarna kände dem väl och tog hänsyn till deras livsvillkor. Deltagarna kunde välja arbetsuppgifter och avstå från aktiviteter som upplevdes som meningslösa utan att riskera sanktioner. Vid dåligt psykiskt eller fysiskt mående kunde de stanna hemma medan socialarbetaren följde upp, förde dialog och fortsatte motivera dem till att delta i samtal eller social samvaro. Denna flexibilitet minskade risken för vanmakt och underordning, erfarenheter som annars är nära kopplade till institutionellt producerad ojämlikhet.

Individanpassningar i aktivering ökar både deltagares upplevda meningsfullhet och möjligheten för deltagarna att nå sina mål. Samtidigt utgör hälsa en central dimension av ojämlikhet. Fysiska och psykiska hälsoproblem är vanliga arbetshinder och ojämlikt fördelade i befolkningen. När aktivering pressar personer med exempelvis utmattning, smärtproblematik eller nedsatt arbetsförmåga att delta i icke-anpassade aktiviteter riskerar insatsen att förvärra deras hälsotillstånd och därmed förstärka avståndet till arbetsmarknaden (Altermark 2020). Trots att aktivitetskravsutredningen (Ds 2024:29) framhåller vikten av meningsfullhet, ser vi en särskilt påtaglig risk att aktivitetskravet bidrar till så-

dana hälsomässiga konsekvenser för utsatta personer och därmed ojämlikhet i samhället. En viktig lärdom blir därmed att aktivering som inte beaktar hälsa och levnadsvillkor riskerar att bli kontraproduktiv genom att reproducera, snarare än motverka, ojämlika förutsättningar för arbetsmarknadsdeltagande.

Sammanfattande diskussion

Att behandlas med värdighet och erkännande när man är i olika slags arbetsmarknadsinsatser är av avgörande betydelse för mer jämlik hälsa och levnadsvillkor. Därför har utformningen av aktivering betydelse. Aktivering kan både bidra till att förstärka och motverka ojämlikhet i hur resurser fördelas, organisatorisk styrning och i bemötande av arbetslösa personer (se också: Nybom 2012; Panican och Ulmestig 2019). På en socialpolitisk nivå ifrågasätter forskare sedan länge huruvida aktivering i grunden är gynnsamt överhuvudtaget (Panican & Ulmestig 2019; Salonen 2013), men i den här artikeln tar vi utgångspunkt i det praktiska sociala arbetet och implementeringen av aktiveringspolitik, och frågar oss hur en gynnsam aktivering för den enskilde kan utformas inom ramen för rådande aktiveringsparadigm.

Sammantaget visar de i artikeln presenterade resultaten att kommunal aktivering präglas av en grundläggande spänning mellan målsättningen att stärka personers möjligheter till egen försörjning och de strukturella villkor som i praktiken riskerar att reproducera ojämlikhet. De två avhandlingar som ligger till grund för artikeln tydliggör hur aktiveringens praktik formas i skärningspunkten mellan aktiveringspolitik, organisatoriska ramar, professionella bedömningar och deltagarnas levnadsvillkor. Vi gör inte anspråk på att fastslå hur aktivering bör bedrivas, men menar att aktivering kan erbjuda meningsfulla sammanhang, bidra till att stärka arbetsrelaterade identiteter och minska erfarenheter av stigma men endast när insatserna genomförs på ett sätt som är relationellt förankrat och anpassat efter individens resurser, begränsningar, intressen och mål.

Samtidigt är det i slutänden potentiella arbetsgivare som avgör i vilken grad deltagare anställs på den reguljära arbetsmarknaden. Hur aktivering kan utformas i relation till att uppfattas som en meriterande kvalificering som ökar anställningsbarhet behöver därför utforskas vidare då arbetsmarknadsinsatser även utgör en signaleffekt om låg produktivitet och motivation ur arbetsgivares perspektiv (Angelin & Ulmestig 2026).

I ljuset av det kommande aktivitetskravet blir dessa lärdomar centrala. Reformen legitimeras utifrån antagandet att ökade motkrav ska minska bidragstagande, ojämlikhet och underlätta etablering på arbetsmarknaden. Forskningen visar dock snarare att kommunal aktivering riskerar förstärka de klyftor den avser att motverka när krav ställs utan beaktande av hälsa, språkliga förutsättningar, funktionsnedsättningar eller social utsatthet. Aktivitetskravet kan därför på goda grunder

antas bära med sig sådana risker. Det är just i mötet mellan krav och kapacitet, ansvar och faktiska levnadsvillkor som ojämlikhet reproduceras och/eller mildras.

En implementering av aktivitetskravet som tar avstamp i evidensbaserade arbetssätt, ett relationellt bemötande och individanpassning har potential att stärka deltagarnas handlingsförmåga och minska riskerna för ytterligare marginalisering. En implementering som i högre grad präglas av kontroll, sanktioner och standardiserade motkrav riskerar däremot att fördjupa existerande ojämlikhet och ytterligare begränsa människors möjligheter att få tillgång till stöd på sina egna villkor. I denna avgörande brytpunkt blir socialtjänstens professionella omdöme, organisatoriska handlingsutrymme och förmåga att förstå de strukturella dimensionerna av arbetslöshet centrala för hur aktivitetskravet faktiskt kommer att påverka de personer som blir föremål för det - och i förlängningen ojämlikheten i samhället i stort.

Referenser

- Altermark, Niklas (2020). *Avslagsmaskinen: byråkrati och avhumanisering i svensk sjukförsäkring*. Stockholm: Verbal förlag.
- Angelin, Anna (2009). *Den dubbla vanmaktens logik: en studie om långvarig arbetslöshet och socialbidragstagande bland unga vuxna*. Lund: Lunds universitet.
- Angelin, Anna & Ulmestig, Rickard (2026). 'An Offer You Can Refuse' – Municipal Activation from the Employers' Perspective. *Nordic Journal of Working Life Studies*.
- Ds 2024:29 (2024). *Aktivitetskrav inom försörjningsstödet – för arbete, egenförsörjning och nationell likformighet*. Stockholm: Regeringskansliet, Socialdepartementet.
- Fossati, Flavia, Liechti, Fabienne & Wilson, Anna (2021). Participation in labour market programmes: A positive or negative signal of employability? *Acta Sociologica*, 64(1), 70–85.
- Govender, Lagunathan (2023). *Crumbs from the Rich Man's Table?: Municipal Labour Market Policies and Recognition of Welfare Recipients in Sweden*. Växjö: Linnéuniversitetet.
- Jacobsson, Kerstin, Hollertz, Katarina, & Garsten, Christina (2017). Local worlds of activation: the diverse pathways of three Swedish municipalities. *Nordic Social Work Research*, 7(2), 86-100.
- Linnéuniversitetet (2025). *Yttrande avseende promemorian Aktivitetskrav inom försörjningsstödet – för arbete, egenförsörjning och nationell likformighet (Ds 2024:29)*. <https://www.regeringen.se/contentassets/471c-60cebcab4bf9a8d65144a7cb4bd3/linneuniversitetet.pdf>
- Lister, Ruth (2021). *Poverty*. Cambridge: Polity Press.
- Nybom, Jenny (2012). *Aktivering av socialbidragstagare: om stöd och kontroll i socialtjänsten*. Stockholm: Stockholms universitet.
- Olofsson, Jonas (1996). *Arbetslöshetsfrågan i historisk belysning: en diskussion om arbetslöshet och social politik i Sverige 1830-1920*. Lund: Lunds universitet.
- Ottosson, Lillit (2022). *From Welfare to Work: Financial Incentives, Active Labor Market Policies, and Integration Programs*. Uppsala: Uppsala university.
- Panican, Alexandru & Ulmestig, Rickard (2019). Vad är nytt?: Kunskapssammanställning av kommunal arbetsmarknadspolitik. *Arbetsmarknad & arbetsliv*, 25(3-4), 108-128.
- Parsland, Ellen (2025). *Ojämlikhetsregimer i aktivering: görande av klass, etnicitet och kön genom subventionerade anställningar*. Lund: Lunds universitet.
- Salonen, Tapio (2013). *Det nödvändiga uppbrottet: reformera det ekonomiska biståndet*. Arena idé.
- SBU (2022). *Effekter av arbetsmarknadsinsatser för personer med varaktigt försörjningsstöd: en systematisk översikt*. Stockholm: SBU.
- Tjulin, Åsa, Klockmo, Carolina & Bergström, Gunilla (2024). Du får dansa med omvärlden och anpassa efter behov: Upplevda utmaningar med att stödja personer till egen försörjning. *Socialmedicinsk Tidskrift*, 101(2), 135-145.
- Ulmestig, Rickard (2007). *På gränsen till fattigvård?: en studie om arbetsmarknadspolitik och socialbidrag*. Lund: Lunds universitet.